

Aihe: Budjettiriihen leikkaukset sietämätön isku av-alan yrityksille ja työllisyydelle

Päivämäärä: torstai 4. syyskuuta 2025 klo 18.05.24 Itä-Euroopan kesäaika

Mistä: Veli-Matti Hettula

Mihin: Autto Heikki, Juuso Kaisa, Lohi Markus, Ojala-Niemelä Johanna, Riipi Mika, Seppänen Sara

Kopio: Enbuska-Mäki Laura Muonion kunta, Ylimaunu Jonna Inari, Taivalantti Miia Pelkosenniemi, Niemi Sari Pelkosenniemi, Kylä-Kaila Kaisa Muonion kunta, Kati Shibutani, Spoof Suvi, Kontsas Henna Inari, Senja Lakela-Pyykkönen, Rinne Jukka Kemijärvi, Veli-Matti Hettula, Kurula Timo Kittilän kunta, Palola Katariina Kittilän kunta, Lepistö Tanja Utsjoen kunta, Sari Norrgård, Harjula Marjo Sodankylä, Filén Arja Kemijärvi, Ylitalo Eero, Reija Viinanen, Mulari Antti Itä-Lapin kuntayhtymä, Sari Moisanen, Lange Eija Rovaniemi, Konttaniemi Juhamatti Ylitornion kunta

Prioriteetti: Suuri

KANNANOTTO LAPIN KANSANEDUSTAJILLE LAPIN ELOKUVAKOMISSIO 4.9.2025

Lapin elokuvakomissio on alla olevan Suomen Elokuvasäätön valtakunnallisen kannanoton takana ja pitää suunniteltuja säästötoimia huolestuttavina sekä erityisen valitettavina, koska alueellisesti on tänä vuonna tehty uusia avauksia av-alan suuntaan perustamalla paikallisia tuotantokannustimia Lappiin. Av-ala nähdään potentiaalisena kasvualana Lapissa ja meille on tärkeää, että kotimaisia ja monimuotoisia tarinoita tuotetaan myös tulevaisuudessa ja että niitä on mahdollista kuvata kaikkialla Suomessa.

Ida Tirkkonen
Film commissioner

ida.tirkkonen@filmlapland.fi

+358 40 354 53 22

Film Lapland | Finnish Lapland Film Commission
Tunturi Lapin Kehitys Ry, Puthaanrannantie 15, 99300 Muonio, Finland
filmlapland.fi

Terveisin / Kind Regards,

Veli-Matti Hettula

Tunturi-Lapin Kehitys / Fell Lapland Development
Toiminnanjohtaja / Executive Director

Tel: [+358 \(0\)400 415 345](tel:+3589400415345)

email: veli-matti.hettula@tunturilapinkehitys.fi

www.tunturilapinkehitys.fi

[Lue selaimessa](#)

AV-alan yhteinen kannanotto | 4.9.2025

Budjettiriihen leikkaukset sietämätön isku av-alan yrityksille ja työllisyydelle

Hallitus esittää budjettiriihen päätöksen mukaisesti merkittävää, lähes kolmanneksen leikkausta Suomen elokuvasäätiön tukivaroihin. Tätä esitetään kompensoitavan uudella suoratoistopalveluille suunnatulla maksuvelvoitteella, jonka tuomat varat olisivat kuitenkin kerättävissä ja käytettävissä aikaisintaan vuonna 2028. Onko silloin enää tuotantoyhtiöitä ja ammattilaisia tekemässä kotimaisia elokuvia? Voimmeko jättää suomalaisen elokuvakulttuurin monimuotoisuuden kaupallisten kansainvälisten toimijoiden varaan?

AVMS-direktiivin mahdollistamaa maksu-/investointivelvoitetta on valmisteltu pitkään ja sen toimeenpano kirjattiin kesäkuussa julkaistun valtioneuvoston Luovan talouden kasvustrategian toimenpiteeksi. Sen eteneminen viimein onkin positiivinen uutinen. Sen on ollut tarkoitus saada kansainväliset suoratoistojätit, kuten Netflix, Disney ja Amazon, osallistumaan suomalaisen tuotannon rahoitukseen, kun yli 2 miljoonaa suomalaista jo maksaa palveluiden käytöstä. Velvoite on käytössä jo 16 muussa EU-maassa ja se takaisi Suomen kilpailukyvyn. Tarkoituksena on ollut, että nämä uudet investoinnit tai kerättävä maksu toisivat uutta rahaa markkinaa, ja tästä rahasta tuotantojen budjeteissa keskimäärin 2/3 menee työhön tai työn alihankintaan ja syntyisi talouskasvua.

Nyt kun suunniteltua AVMS:n toimeenpanoa ennen leikataan OKM:n kulttuurin tuista merkittävästi, ei tavoiteltua kasvua av-alalla saavuteta. Käytännössä tarvittavien lakimuutosten voimaantulo kestää niin, että uutta rahoitusta olisi kerättävissä ja jaettavissa vasta aikaisintaan vuonna 2028. Jo valmiiksi kriisissä olevat alan yritykset ja tekijät eivät kestä enää lisäleikkauksia alan rahoitukseen.

Esimerkiksi näyttelijöistä on tällä hetkellä 30% työttömänä johtuen aiemmista kulttuurin leikkauksista ja markkinatilanteesta.

Suomen elokuvasäätiö ei myöskään kykene täyttämään elokuvalaissa sille määrättyjä tehtäviä täysimääräisesti, jos sen rahoituksesta leikataan kolmannes. Emme voi olettaa, että kansainväliset suoratoistojätit jatkossa toteuttavat elokuvalakiin kirjattuja tavoitteita, joita on mm. edistää monimuotoista ja ammattimaista kotimaista elokuvatuotantoa sekä laajaa ja kattavaa elokuvan tarjontaa ja jakelua ja elokuvakulttuuria ja sen kehittymistä. Missään muussa EU-maassa maksuvelvoitteen toimeenpano ei ole vastaavalla tavalla aiheuttanut leikkauksia kulttuurin tukiin. Elokuväsäätiön tuotannon tuet tuottavat valtiolle tuloina jopa kaksinkertaisesti enemmän kuin vievät, joten valtio leikkaa myös omista tuloistaan.

Av-kannustimen säilyminen positiivista, mutta rahoitusehtoja tulee muuttaa

Ala kiittää elinkeinoministeri Puistoa Business Finlandin hallinnoiman av-tuotantokannustimen säilyttämisestä, mutta potin säilyessä vain 10 miljoonassa eurossa, on riski, että sen rahoitusehdot säilyvät ennallaan. Nykyisillä ehdoilla kotimaisen, suomenkielisen ja vientituotteeksi kelpaavan draaman rahoittaminen on vaikeaa, mikä on jo vähentänyt tuotantojen määrää. Nämäkin tuotannot ovat kuitenkin tuoneet Suomeen jo kymmeniä miljoonia euroja ulkomaisia investointeja. Myös av-kannustin tuottaa valtiolle enemmän kuin vie, jokaista myönnettyä kannustineuroa kohden valtio saa vähintään 1,40 euron tulot jo ennen kuin kannustinta maksetaan ulos. Ilman rahoitusehtojen muutoksia ei tulla enää näkemään uusia Karppeja, Sorjosia tai Ivaloita.

Nämä hallituksen toimet eivät tue av-alan kasvua ja työllisyyttä vaan päinvastoin. Toivomme eduskunnan budjettikäsittelyssään vielä muuttavan tätä katastrofaalista päätöstä.

Kannanoton allekirjoittajina ovat alan eri toimijoita ja alueita edustavat järjestöt:

Audiovisual Producers Finland – APFI ry
Avate Audiovisuaalisen alan tekijät ry
AVEK
Film Tampere

Itä-Suomen elokuvakomissio
Kaakon elokuvakomissio
Kopioisto ry
Lapin elokuvakomissio
Länsi-Suomen elokuvakomissio
Näyttelijäliitto – Skådespelarförbundet ry
Pohjois-Suomen elokuvakomissio
Suomen elokuvaohjaajaliitto ry
Suomen elokuvasäätiö
Suomen Filmikamari ry
Suomen Journalistiliitto ry
Suomen Näytelmäkirjailijat ja Käsikirjoittajat ry
Teatteri- ja mediatyöntekijöiden liitto Teme ry

Lisätietoja:

Toiminnanjohtaja Laura Kuulasmaa
Audiovisual Producers Finland – APFI ry
p. [050 345 0056](tel:0503450056)
laura.kuulasmaa@apfi.fi

Johtaja Lasse Saarinen
Suomen elokuvasäätiö
p. [09 6220 3023](tel:0962203023)
lasse.saarinen@ses.fi